

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets kommunal- og forvaltningskomite

0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

18/2963-2

29. juni 2018

Dokument 8:238 S (2017-2018) - Representantforslag om endring av inndelingslovas bestemmelser om behandling av grensejustering mellom kommuner

Jeg viser til henvendelsen fra Kommunal- og forvaltningskomiteen av 18. juni 2018. Det bes om min vurdering av representantforslag i Dokument 8:238 S (2017–2018) om endring av inndelingsloven § 6 om behandling av grensejustering mellom kommuner.

Inndelingsloven § 5 bestemmer at Stortinget gjør vedtak i delings saker mellom kommuner når kommunene er uenige. Kongen i statsråd gjør vedtak dersom kommunene har sluttet seg til forslaget. Inndelingsloven § 6 bestemmer at Kongen i statsråd gjør vedtak i alle saker om grensejustering mellom kommuner, også der kommunene er uenige. Inndelingsloven § 6 er imidlertid ikke til hinder for at regjeringen, etter etter en konkret vurdering, legger grensejusteringssaker frem for Stortinget til avgjørelse.

Kompetansen Kongen i statsråd har til å fatte vedtak i grensejusteringssaker etter inndelingslova § 6, er delegert til Kommunal- og moderniseringsdepartementet ved kgl.res. 27. oktober 2017. Departementet har delegert kompetansen videre til fylkesmannen i mindre saker der det er enighet lokalt om en løsning. I saker der departementet fatter vedtak, er normal saksgang at fylkesmannen utreder saken og gir en tilrådning til departementet.

Dokument 8:238 S (2017–2018) foreslår at grensejusteringssaker der kommunene er uenige blir forelagt Stortinget til avgjørelse, slik at saker om grensejustering og deling behandles likt. Forslagsstillerne ber også om at grensejusteringssaker som er til behandling i departementet, blir stilt i bero til forslaget om endring i inndelingsloven er behandlet av Stortinget.

Jeg mener det ikke er hensiktsmessig med en endring av inndelingsloven § 6, som vil innebære at alle grensejusteringssaker der kommuner er uenige, skal avgjøres av Stortinget.

Først ønsker jeg å peke på den prinsipielle forskjellen mellom delingssaker og grensejusteringssaker. Deling etter inndelingsloven § 3 innebærer enten at en kommune blir delt i to eller flere nye kommuner, eller at en kommune blir delt og de ulike delene blir lagt til andre kommuner, jf. inndelingsloven § 3 andre ledd. Dette er inngripende saker, som fører til at den aktuelle kommunen opphører å eksistere. Delingssaker behandles på lik linje med saker om sammenslåing. Dersom det ikke er enighet mellom de aktuelle kommunene, er det bare Stortinget som kan fatte vedtak om deling. I saker om grensejustering endres dagens kommunegrenser, men de berørte kommunene opphører ikke å eksistere. Slike saker er dermed mindre inngripende, og jeg mener derfor at saker om grensejustering egner seg for behandling av departementet.

I grensejusteringssaker er det ofte krevende å komme til enighet lokalt, siden avgivende kommuner i de fleste sakene ikke ønsker å miste innbyggere. Saker om grensejustering varierer i størrelse. Mange av sakene er relativt små, det vil si at det er tale om mindre areal og få innbyggere. Sakene kjennetegnes også ved at det er behov for å sette seg inn i lokale forhold som innbyggernes bruk av offentlige tjenester, pendlingsmønster, veier og transportmuligheter, topografi mv., for å kunne ta en avgjørelse.

I mindre grensejusteringssaker hvor det er enighet mellom kommunene om løsningen, er det fylkesmannen som fatter vedtak. Alle andre grensejusteringer vedtas av departementet, det vil si større saker og alle saker hvor det ikke er enighet mellom kommunene. En endring av inndelingsloven § 6 slik representantene foreslår, vil innebære at Stortinget vil få forelagt seg enhver grensejusteringssak med uenighet, det vil si både store og små saker. Etter min vurdering er dagens ansvarsfordeling mellom fylkesmannen, departementet og Stortinget hensiktsmessig.

Departementet har for øyeblikket flere saker om grensejusteringer til behandling, og disse er krevende for de berørte kommunene. Det er viktig både for de berørte kommunene og innbyggerne å få en avklaring i disse sakene. Forslagsstillerne anmoder departementet om å stille sakene departementet har til behandling i bero. Jeg mener at det vil være svært uheldig både for kommunene og de berørte innbyggerne, dersom behandlingen av alle disse sakene stilles i bero. Departementet vil derfor behandle sakene i tråd med dagens lovverk.

Med hilsen

Monica Mæland

Fra: [Gabriel Jan Gabriel](#)
Emne: 18/2963-2 Dokument 8:238 S (2017-2018) - Representantforslag om endring av inndelingslovas bestemmelser om behandling av grensejustering mellom kommuner
Dato: 3. juli 2018 10:16:44
Vedlegg: [Dokument 8238 S \(2017-2018\) - Representantforslag om endrin.pdf](#)

Se vedlagte saksdokumenter.